

STOR MORO FRA ARENDAL

Det har vært mye ståhei rundt Arendal Sound i det siste, og det er jo slik det skal være når en ny norsk produsent ser dagens lys. De nye Tower-høyttalerne fra Arendal er stor moro, med trykk på stor. Dette er nemlig seriøst voksne høyttalere.

Tekst: Håvard Holmedal

Arendal Sound springer ut fra L-Sound i nettopp Arendal, der de på et tidspunkt bestemte seg for å utvikle høyttalere selv i stedet for å være avhengig av hva produsentene av utstyr og elektronikk finner på til enhver tid. Langsiktighet og trygghet for kunden har jo aldri vært feil.

Store og kraftige

Forsøker du å gjette seg til hvordan disse høyttalerne spiller, tror jeg det er veldig enkelt å ta feil. De kan lett mistenkes for å være høyttalere som skal spille høyt, brutalt og rett frem uten særlig finesse, men det er faktisk et stykke unna sannheten. Det skal vi komme litt tilbake til senere.

I Arendal Sound Tower sitter det hele 4 åttetommere. Det gir et ganske massivt utseende! Og alle sammen jobber så langt ned de klarer i bassen. To av bassene er begrenset oppover til 120Hz og de to bassene over og under diskanten sitter i en D´appolito-konfigurasjon.

Og for å få alt dette til å fungere har Arendal Sound lagt delefrekvensen mellom de to øvre bassene og diskanten så lavt som 1500Hz. Dette er en smule uvanlig, men med en diskant som tåler mye eller er meget effektiv, eller begge deler, er jo dette ikke noe tryllekunst å få til. Det er heller ingen som helst antydning til at høyttalere sliter i diskantens nedre arbeidsområdet underveis i testen. Diskanten sitter i et korthorn, noe som øker effektiviteten noe, men som også sørger for en kontrollert spredning.

På baksiden sitter det er par solide og doble høyttalerterminaler for bi-wiring eller bi-amping. Kraftige koblinger mellom parene gjør at de selvsagt også kan brukes med en standard høyttalerkabel og drevet av en enkel forsterker.

Vi har testet høyttalere på denne størrelsen med minst like imponerende bestykning, men med en vekt som sammenliknet med Arendal Sound Tower er rene badeballene i forhold. Denne høyttaleren er temmelig solid bygget, og det kjennes på vekten. HDF (high density fiberboard) er benyttet i kabinettet, og en

meget solid baffel (50mm) sørger for at elementene får gode arbeidsforhold.

Høyttaleren er faktisk ikke helt grei å håndtere. Du må nesten regne med å låne inn seriøst med ekstra muskelkraft hvis du må opp en trapp eller to. Høyden er jo også nær 116 cm på strømpelesten, og enda mer med spikes.

Høyttaleren er oppgitt til 4ohm nominelt, men den er fortsatt ingen vanskelig oppgave for en forsterker. Den går ikke under 4ohm og har ingen skarpe fasevinkler – noe som gjør det forholdsvis greie å drive. Nå er det likevel ingen verdens grunn til å kjøpe en rimelig en. Kjøp en kraftig, stabil og solid forsterker med 150-200watt til rådighet. Og begynn gjerne å lete i prisklassen rundt 20.000.-

Fleksibel bassløsning

En av de virkelige problemområdene i en stue er bassen, og i hvert fall når høyttalerne er på denne størrelsen. De tre bassportene til Tower kan dempes på flere forskjellige måter. Du kan lukke dem helt, eller du kan lukke en eller to porter. Alle forandringer får til dels stor betydning for hvordan de fungerer i rommet.

I lukket tilstand beveger høyttaleren seg ned til omtrent 55Hz før den dukker under -3dB-punktet. Det er i denne konfigurasjonen høyttaleren etter min mening spiller mest kontrollert og presist i bassen. Med alle portene åpne, blir kurven og spillestilen litt annerledes, og vi snakker om en bass som i stua ble nesten i overkant voldsom. Fortsatt presis, men litt vanskeligere å plassere hvis du vil ha en balansert og ikke for stor bass i rommet. Og så har du selvsagt mulighet til å lukke en av portene som en slags mellomløsning.

I forhold til størrelse og bestykning er det muligens noen som vil lure litt på hvorfor den ikke går dypere i bassen. Men da har man latt seg litt lure av de målingene Arendal Sound oppgir. Med alle portene åpne er -3dB-punktet rett under 40Hz, men vi snakker vel egentlig kun om en litt konservativ måling. Den faller nemlig ikke mer enn 5-6dB til ned til 20Hz, og da begynner vi å snakke om en ganske solid og massiv dypbass. Du får selvsagt høyttalere på denne størrelsen som går dypere i bassen, men med denne presisjonen og kontrollen, og til denne prisen? Det tviler jeg på!

Effektiviteten er nesten 92dB ved 1 Watt/ 1meter, og betyr at den kan spille temmelig høyt. Den tåler nemlig hele 400watt!

Raffinement-avdelingen

L-Sound har spilt høyttaleren inn for oss, og det takker vi og bukker for. Da kan vi nemlig dra i gang testen umiddelbart etter at de har kommet i hus.

Med 4 åttetommere flytter denne høyttaleren mye luft. Med en skikkelig forsterker spiller den temmelig høyt, og med den hjelpen du får fra rommet i bassområdet blir det mer enn nok dypbass. Men du skal ikke kjøpe denne høyttaleren bare for å spille høyt og dypt. Den er en stille, presis og kontrollert gjengiver av de fleste typer musikk, og fortjener en forsterker som kan hente ut dens potensiale. For vi snakker faktisk om en høyttaler som både er godt oppløst og detaljert, og som spiller veldig uanstrengt og avslappet. Kanskje til og med i overraskende grad.

Derfor leter jeg frem de tøffeste og mest basstunge innspillingene i begynnelsen, men lar høyttaleren få komme seg litt på plass med litt forsiktige saker, samtidig som jeg justerer litt frem og tilbake for å hente frem et så bra perspektiv og fokus som mulig.

På spillelista vår på Tidal er det mye pent og pyntelig å hente frem, og jeg begynner med Bob Dylans Man in the Black Coat. Etter å ha hørt denne på B&W 805D3 og på samme forsterker underveis med denne utgaven av Stereo+, er jeg selvsagt litt nysgjerrig på hvordan His Bobness, og ikke minst den litt lyse romklangen rundt stemmen hans, faktisk fungerer. Vi snakker ikke superoppløsingen til 805D3 og den overlegne roen og roen i mellomtonen, men Tower lager jo et mer komplett og et mye større lydbilde. Likevel er det gode hifi-opplevelser å hente ut her. Stemmen til Bob kommer meget tydelig frem, og er akkurat passe rufsete og hes, og er ganske godt fokusert i lydbildet. Både stemmer og instrumenter er troverdig og tydelig fokusert, og lydbildet er ganske dypt og bra proporsjonert.

Jeg fortsetter med på alle måter nydelige Youn Sun Nah og La Chanson D´helene. Her får Tower vist frem at de også kan være stille, forsiktige og nøkterne når det behøves. Stemmen er faktisk ganske flott gjengitt. Det er detaljert, kontrastrik og fargerik nok til at dette blir en langt hyggeligere opplevelse enn jeg trodde ville være mulig.

Over til moro-avdelingen

Og så da! Med Bliss og Song for Olabi er det klart for dypbass så det holder, men også ganske voldsomme dynamiske prøvelser. Sub-bassen på undersiden av lydbildet, og de frenetiske perkusjonsinstrumentene gir mer enn en antydning om hvorfor du skal kjøpe disse høyttalerne, eller for hva slags musikk de

er laget. Dette er stort og veldig imponerende!

Med Porcupine Tree i spilleren og Anesthetize er det både dybde og kontroll, og en bassgitar som virkelig høres ut som om den leveres fra en stor live-scene. De tunge gitarene høres ut som om de kommer fra en vegg med store gitarforsterkere, men høyttaleren høres aldri påtrengende eller stresset ut. De bare spiller, og viser at de fortsatt har et betydelig overskudd å hente fra.

Jeg spiller Trentemøllers Chameleon på anlegget og nå får høyttalerne også vist at elektronika, syntetiske lyder og dynamikk helt klart er på lista over ting den mestrer med bravur. Det låter bare så utrolig stort og uanstrengt, og det nærmer seg opplevelsen du kan få fra virkelige store og tunge highend-høyttalere, minus litt oppløsning og evne til å grave skikkelig dypt i materialet, og kanskje også i forhold til tredimensjonalitet, men det er fortsatt imponerende og ikke minst moro!

Film

Disse høyttaleren nærmest skriker etter å få spille film i hjemmekinoen, og med siste Star Wars i spilleren, og helt uten subwoofer, er dette veldig svært, veldig dypt og fryktelig moro. Faktisk i såpass stor grad at jeg mistenker Arendal Sound for å ha hatt minst et øye i retning av hjemmekino under konstruksjons-prosessen.

Høyttalerne oser av selvtillit, og driver filmen fremover med masse tempo og stor evne til presisjon. Bassen på film er nesten et kapittel i seg selv. I et vanlig rom er det knapt så jeg forstår hva man behøver en subwoofer til. Den må i tilfelle være seriøst stor, hvis den skal ha noen som helst mulighet til å holde følge.

Konkurrenter?

Arendal er ikke de enste som kan lage høyttalere, og med for eksempel Dali Opticon 6, Dynaudio Excite 36, de litt dyrere Focal 946 og Klipsch Reference 7 mkII, som du nå for tiden kan få for hyggelig kr 25.000.-, finnes det jo noen veldig gode alternativer for deg som vil ha det stort. Det tar likevel ikke fra Tower at de spiller utrolig flott, og kanskje er de aller beste høyttalerne i prisklassen akkurat nå - hvis det er en stor og kraftig fulltone-høyttaler du er ute etter.

Konklusjon

Til å være så stor viser den mye raffinement og evne til detaljering, men den har også mellombass og en dypbass du knapt finnes andre steder i prisklassen, og som gjør den til en av de få virkelige fulltone-høyttalerne du kan kjøpe for under kr. 30.000.-

VI LIKER:

- Stor og robust lyd
- Presise og detaljerte
- Overraskende raffinerte
- Mye underholdning og moro

VI LIKER IKKE:

- Ikke noen storsjarmører når det gjelder design

STEREO+ MENER: Denne høyttaleren har et imponerende stort lydbilde og en overraskende sprek, detaljert og dynamisk spillestil. Stor, og overraskende raffinert underholdning!

stereopluss.no Stereo+ Spesielt anbefalt Arendal Sound Tower

Arendal Sound Tower	
PRIS:	Fra kr. 25.000.- avhengig av finish
PRODUSENT:	Arendal Sound
LINK:	www.arendalsound.no